

Видається доцільним акцентувати увагу на тому, що дотримання академічної доброчесності є не тільки обов'язковою складовою виконання наукової частини роботи науково-педагогічного персоналу, але і в тій же мірі має відношення і до виконання організаційної та методичної роботи і полягає в доброчесності підготовки навчально-методичного забезпечення комплексу дисциплін; викладання лекційного матеріалу та практичних / лабораторних занять; виконання організаційної роботи тощо.

Аналізуючи законотворчі норми та роботи науковців (Е. Льофстрьом, Т. Тротман, М. Фурнарі, К. Шепард, Кен К. Вонг, Б. Гілмор, Т. Фішман), можна зазначити, що до порушення академічної доброчесності призводять оманливі дії та/або змова, які можуть набувати таких форм, як академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, фасилітація (допомога або виконання роботи за іншого), дублювання, видавання себе за іншого.

Очевидно, що академічна доброчесність кожного учасника освітнього процесу є базовою умовою якісної освіти.

Дотримання академічної доброчесності передбачає створення кодексу честі навчального закладу, патерналізм етичних норм академічного середовища та поваги до наукового дослідження, високий рівень внутрішньої культури та свідомості, боротьбу з плагіатом, антикорупційні заходи.

І. В. Волохова

ПЛАГІАТ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Плагіат розглядається як специфічна форма комунікативно-мовної дії у сфері наукової комунікації. Під плагіатом (від лат. *plagio* – викрадаю, *plagiatus* – викрадений) розуміється оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору. За українським законодавством тягне за собою кримінальну відповідальність (ст. 176 Кримінального кодексу України).

Феномен плагіату, при всій однозначності визначення його суті як літературного злодійства, є далеко не однозначним з точки зору процедур його виявлення і відмежування від інших форм запозичення чужої інтелектуальної власності. Так, плагіат потрапляє в точку перетину багатьох проблем, що вивчаються міждисциплінарно. В аналізі цього явища слід розділяти як внутрішньонаукові чинники, що породжуються особливостями пізнавального процесу, так і зовнішні по відношенню до науки підстави для плагіату.

Мудрі слова Діани Ордубад, викладача Боннського університету, доводять: «Науковий процес без цитування – немислимий, головне тільки, щоб запозичення чужих думок здійснювалося за всіма правилами».

Наука як джерело знань створюється і розвивається завдяки науковим дослідженням. Довгі місяці, роки трудомісткої праці завершуються публікацією результатів дослідження. Оpubлікований науковий документ назавжди стає міцною спадщиною, а також предметом для огляду і критики. Для того щоб обмінюватися знаннями, навичками, результатами професійної, наукової і навчально-методичної діяльності в масштабах усього світу, науковому співтовариству необхідно писати і публікуватися. Кількість публікацій та їх цитування стали заходом вченого успіху. Публікації стають обов'язковими для розвитку та фінансування наукових досліджень, що сприяє зростанню досліджень.

Сутність, зміст науки, соціальні норми і значущість діяльності вчених вимагають чесності в наукових дослідженнях та написанні наукових робіт. Цьому відповідають очікування наукового співтовариства і суспільства у цілому.

О. В. Громова

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Сучасний світ динамічно змінюється. Новітні технології швидко коригують механізм здійснення навчального процесу. Нині поступово зменшується роль викладача як основного джерела інформації у зв'язку з розширенням застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі. Але його вплив як особистості, навпаки, значно зростає. Тому досить актуальними стають питання формування у викладачів психологічних якостей та здібностей.

Важливою професійною якістю викладача є також толерантність. Толерантність розуміється як терплячість, витривалість викладача по відношенню до поведінки учнів і колег, терпимість до різних думок, неупередженість в оцінці людей і подій. Толерантність лежить в основі взаємної довіри і розуміння. Вона допомагає запобігати конфліктам і долати їхні можливі несприятливі наслідки.

Крім того, толерантність сприяє встановленню і прояву доброзичливості, допомагає налагодженню психологічного клімату в групі, в стосунках між викладачами і студентами.

У педагогічному спілкуванні вона має особливе місце, тому що з нею пов'язані ефективність пізнання особистості учня, продуктивність і результативність педагогічного спілкування і діяльності.